

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.

Velja za vse leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 48. — ŠTEV. 48.

NEW YORK, TUESDAY, FEBRUARY 28, 1922. — TOREK, 28. FEBRUARJA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

STRAŠEN ČIN OBUPNEGA OČETA

OČE JE VTOPIL SVOJEGA SINA V BANI TER PROSI SE-
DAJ, NAJ GA OBSODIJO NA SMRT. — NEZAPOSLENOST GA
JE DOVEDLA DO RLAZNEGA ČINA. — ŽE DVE LETI NI DE-
LAL. — BIL JE SLABEGA ZDRAVJA. — POLICIST MU NI HO-
TEL VERJETI.

Walter Liddle, star devetnajst let, s 179. istočne ceste v Bronxu je bil stavljen pred sodišče pod obtožbo, da je vtopil svojega osem mesecev starega sina Williama v kopalni bani svojega stanovanja. — Umoril sem ga, ker sem se hotel iznebiti samega sebe ter domneval, da bo opravil to električni stol, — se je glasilo edino pojasnilo za strašno dejanje.

V celici je bil Liddle, ki je lepo rasel, izobražen mlad človek, st. 38 let, viden v potrt, a brez kesa. Rekel je, da bi storil isto stvar še enkrat, če bi ostalo dete pri življenju. Zdravniki, ki so ga preiskali, niso mogli najti nobenega zunanjega znaka blaznosti.

Mladi človek je bil brez dela dve leti in sicer kot pravi on radi vračajoč se napadov influence. Od svoje žene Margaret, stare osemnajst let, se je ločil, ker je ni mogel vzdrževati v svojem lastnem stanovanju in ker ni hotel živeti pri starših svoje žene.

V nedeljo je prosil svojo ženo, naj mu pusti odnesti otroka v stanovanje njegove matere. Ona je to dovolila in ko je vzel otroka, je rekel, da ga ne bo nikdar več videla. Ker je že preje pogosto di-
govoril, ni ona posvečala tem njegovim besedam nikake važnosti.

Odnosel je malega Williama v hišo svoje matere, katere pa ni bilo doma. Tam je dal otroku nekaj igračk ter napolnil med tem bano z gorko vodo. Vanjo je dal blazino, katero je obtežil z likalniki. Ko je bila voda pripravljena je vzel otroka ter ga položil na blazino v vodo.

Medtem ko je dete umiralo, je zapustil hišo ter odšel na stanovanje svoje žene, kateri je povedal, da je umoril otroka. Ko se je ona prepričala, da je v resnici izvedel svojo pretnjo, se je onesvestila.

Eddie in Terry, njena dva brata, sta odhitela z njim ven, da vidita, če je govoril resnico. Na poti je Liddle sam povedal nekemu policistu, da je vtopil svojega otroka. Policist tega ni hotel ver-

jeti. Odpeljali so se nato s taksijem v stanovanje.

Ko sta brata Mrs. Liddle našla mrtvega otroka, sta obvestila policijo in Liddle je bil aretiran.

— Zakaj niste ubili samega sebe? — je vprašal detektiv Wilson. — Mislim, da je boljše če prepustim to električnemu stolu. Pričakujem, da me obsodijo na smrt.

— Ali niste ljubili svojega otroka? —

— Bolj kot kaj drugega na svetu. Mislim sem skozi cel mesec, da bi bilo boljše, če izgine, a sem hotel vzeti njega s seboj.

— Ali niste ljubili svoje žene? —

— Da, a nisva mogla živeti skupaj. Nisem je mogel preživljati. — Ali ste hoteli umoriti tudi svojo ženo? —

— Zakaj bi jo? Še nikdar mi ni storila nič zalega.

Zopet in zopet je ponovil mladi človek povest umora.

— Rekel sem: — Good bye, William. Mislim, da boš na boljšem. Položil sem ga v bano. Nisem ga vrgel. Tega bi ne mogel storiti.

NADOMEŠČENJE LOKOMOTIV V RUSIJI NAPREDUJE POČASTI

Moskva, Rusija, 27. februarja. Nadomeščanje obrabljenega ali polomljenega materijala na ruskih železnica napreduje le počasi.

Tekom leta 1921 je dobila Rusija iz Nemčije in Švedske le dve in šestdeset novih lokomotiv. Pet sto in dvajset nadaljnjih lokomotiv se pričakuje tekom zime.

RAZVELJAVLJENJE VOJNEGA PRAVA.

Mexia, Texas, 27. februarja. — Vojno pravo, ki je bilo nekaj časa tukaj v veljavi radi dozvede splošne nepostavnosti, bo razveljavljeno v sredo jutraj ob 8. uri, soglasno s splošnim povestjem, ki je bilo objavljeno včeraj zvečer.

Ko je izbruhnil štrajk v pletilni

cah države Rhode Island je postal rebitne nemure. Na sliki vidite skupino štrajkarjev, ki demonstri-

NOVI RAZVOJI V TAYLORJEVI ZADEVI

Novi sledovi vodijo zopet k prejšnjemu službeniku Sandsu. — Policijska podvojila svoje napore.

Los Angeles, Cal., 27. februarja. Ker so se izjavili skoro vsi drugi poskusi, da se najde rešitev skrivnostnega umora Williama Desmonda Taylorja, filmskega ravnatelja, se je odločila policija da koncentriira vse svoje nadaljnje napore na lov na Edwarda Sandsa, prejšnjega butlerja Taylorja, ki je izginil.

Nameravalo se je zbrati vse nove podatke glede Sandsa, vključno celo njegove manerizme ali posone načine obnašanja ter sestaviti posebni buletin, katerega naj bi se vročilo slehernemu policijskemu uradniku po vseh Združenih državah. Policijska priznava, da lahko Sands dovede do pojasnitve skrivnostne morilne zadeve.

Policijski seržant Stelzeide je baje odšel v San Francisco, da poišče tam žensko, kateri se je poslalo noči umora ter tekom naslednjega dne od tukaj brzojavke, tikajoče se zadeve Taylorja.

Brzojavke, katere je poslal nek ženska v usodepolni noči, so bile baje naslovljene na neko Mrs. Walker in v teh brzojavkah se je glasilo, da potrebuje odposiljatelj pomoči.

Kot pravi policija je bila ta "Mrs. Walker" gost v nekem hotelu v onem času.

Pomožni šerifi so bili zaposleni tudi z drugimi sledovi, ki se tičejo brzojavk. Objavili so naslednjo brzojavko, ki je bila oddana desetih jutraj dne 1. februarja, to je dve uri potem, ko se je našlo truplo umorjenega Taylorja.

— "Mrs. Georgia Freeman, Shipping Point, Stamford, Conn. — Peter Tanner smrtno zadet s strelom za desnim ušesom. Vprašaj Ethel Daisy, če morem kaj storiti. Ali naj pošljem evetke v imeu Ethel Daisy? Konsteriacija med kolonijo. Nikakih podrobnosti dotedaj.

Marion."

Uradniki so ugotovili, da so došli od Mrs. Marion Graham, upravitelje neke publikacije v Hollywood, priznanje, da je odposlala ona brzojavko in da je poznala ona Taylorja v New Yorku pod menom Tanner, ko je bila njegova hčerka. Ethel Daisy, stara eno eto. Rekla je, da ni hotel Taylor priznati svoje identitete, ko ga je prvič videla v Hollywoodu.

Indianapolis, Ind., 27. febr. — Guy Brogton, neki zvezni barokotni agent v tujakšnem okraju, je izjavil, da so razkritja Fieldsa, katere je podal v Detroitu glede Taylorjevega umora, izmišljotina, ker ni mogel biti Fields v Los Angeles ob označenem času. Povest si je najbrž izmislil, da pride iz težko v katerih se nahaja sedaj radi ponarjanja čekov.

ŠTRAJK V PLETILNICAH.

gouverner svoje čete, da zatro morajo pred pletilnico v Pawtucket.

V ANGLIJI JE ZAČELO PRIMANKOVATI DUHOVNIKOV.

London, Anglija, 27. februarja. Duhovniški skof se pritožuje, da je v Angliji začelo duhovnikov jako primanjkovati. Med vojno je veliko duhovnikov obubožalo in vsled tega odsvetujejo stariš svojim otrokom, da bi hodili v lemenat.

VZGOJA OTROK S POMOČJO STANDARD FORMULE.

Chicago, Ill., 27. februarja. — Obstaja formula, s pomočjo katere je mogoče napraviti iz otrok dobre ameriške državljane, prav kot tudi formula, da se napravi z njeno pomočjo dobre trgovske proizvode. — je mnenje A. Rossa z vseučilišča v Wisconsinu.

ZIDARJI ZAHTEVAJO PO \$1.25 NA URO.

Cleveland, Ohio, 27. februarja. Pokladalci opeke so soglasno sklenili zahtevati po \$1.25 na uro ter zavrnili predlog delodajalcev, da jim plačujejo po 90 centov na uro. Iz za preteklo spomladi so dobivali po \$1.05 na uro.

KONEC KROJAŠKE STAVKE.

Philadelphia, Pa., 27. februarja. Tukajšnja lokalna unija krojačev je pozvala svoje člane, naj se vrnejo na delo. Štrajkali so že šest mesecev. S svojimi zahtevami so štrajkarji le deloma prodrli.

INDIJSKA POLICIJA JE STRELJALA NA LJUDSKO MNOŽICO.

London, Anglija, 27. februarja. Indijski urad je danes objavil poročilo bengalske vlade, da je dne 21. februarja streljala policija na ljudsko množico, ki je demonstrirala po glavnem mestu. Osem je bilo ubitih, veliko pa ranjenih.

BOMBNI NAPAD NA REŠKO PALAČO.

Rim, Italija, 27. februarja. — Sem je dospelo poročilo, da sta bili včeraj vrženi proti vladni palači na Reki dve bombi.

Bombi nista povzročili posebne škode. Napadaleci so pobegnili.

Italijanska vlada seveda pravi, da so bili atentatorji Jugoslovani.

WASHINGTON IN GENOVSKA KONFERENCA.

Washington, D. C., 27. febr. — Vlada Združenih držav je sklenila čakati, dekler se ne bo izvedelo dosti pozitivnega glede konference, koje sestanek je bil preložen.

GROZNE POSLEDICE POVODNI NA ZAPADU

Vihar po srednjem zapadu je napravil veliko škodo. — Freeport, Ill. je trpel vsled preplave.

Chicago, Ill., 27. februarja. — Sedaj, ko je pričelo padati vodje v Illinoisu in Wisconsinu ter je bila nanovo uveljavljena komunikacija v Michiganu, kjer je vihar najhujše razsajal, kažejo poročila iz prizadetega ozemlja, da bo znašala škoda, povzročena na lastniini, več milijonov dolarjev.

Kraj Oskosk v Wisconsinu je baje močno trpel in materialno škodo v Appleton okraju se ceni na dva milijona dolarjev.

Številne družine so se rešile s pomočjo čolnov, ko je Pocatomica reka preplavila iztočni del mesta Freeport v Illinoisu. Veliki poljedelske zemlje je še vedno pod vodo v tem okraju, a voda je pričela že padati. Bati pa se je, da bo stanje snega znovič povzročila povodnji.

Dinamitiranje ledu, ki pritiska severno od Freeporta in naval vode, katerega se pričakuje iz Wisconsinu, kjer so težki viharji paralizirali vse transportacijo, povzroča tukaj velike skrbi.

Ljudje so se orali poslužiti gorjač, da razbijajo led nad vodo po cestah, nakar je bilo mogoče spraviti s pomočjo čolnov v osamljenosti stoječe hiše kurivo in živila za prebivalce, ki ne morejo nikamor.

STAVKARSKI NEMIRI V JUŽNI AFRIKI.

Johannesburg, Južna Afrika, 27. februarja. — Prvi boji v zvezi s stavko rudarjev v Rand okraju so se završili zgodaj danes zjutraj, ko je oddelek policije naskočil dve skupini stavkarjev v Boksburg ter se pri tem poslužil krepeljecev, da zatre izgrede. Prišlo je do obupnega boja moža proti možu in dosti ljudi je bilo poškodovanih.

VOLITVE ZA PREDSEDNIKA NEMŠKE REPUBLIKE.

Berlin, Nemčija, 27. februarja. Kancler Wirth je danes izjavil, da se bodo volitve za novega predsednika nemške republike tedaj vršile, ko bo prišla nemška Gornja Šlezija pod nemško administracijo. To se bo zgodilo krog petnajstega aprila.

Hindenburg, kateremu je pred dvema leti le manjkalo, da ni bil izvoljen predsednikom, je izgubil toliko popularnosti, da sploh ne pride v poštev kot kandidat prve vrste.

POROKA V ANGLEŠKI KRALJEVI RODBINI

DEŽ, KATEREGA NAPOVEDUJEJO ZA DAN POROKE, NE MORE VSTAVITI NAVDUŠENJA LJUDI. — AMERIŠKI POSLANIK IN ŽENA EDINA AMERIKANCA PRI POROKI. — POROKO SMATRAJO ZA SPLOŠNO EVROPSKO ZADEVO.

London, Anglija, 27. februarja. Prednje straže tisočev, ki se zbirajo tukaj, da prisostvuje poroki princesinje Mary z viskontom Lascelles, so preplavile že vse londonske hotele in vsako tro jih je ra statine, ki ne morejo dobiti stanovanja.

Vsak vlak privaja ljudi iz provinc, vključno iz najbolj oddaljenih okrajev Škotske in Walesa in to so ljudje, ki ne morejo upati na nič drugega kot na kratek pogled na kraljevo dvojico. Še nikdar izza izbruha vojne ni izgledal London tako praznično kot izgleda sedaj. Zastave, slavoloki in okrašene fasade poslopj so izpremenile turobno zunanost Londona v pravec izgred barv.

Napoved znanega ministrstva, da je pričakovati za jutri dež, ni mogla ustaviti prihanjanja obiskovalcev. Gotovo je, da bi ne mogla niti kombinacija najhujše londonske megle ter nalivov dežja spraviti ljudi s ceste, po katerih se bodo pomikali državni vozovi.

Velikanski ljudsko zanimanje za dogodek ima svoj vzrok deloma tudi v dejstvu, da ni to le angleška, temveč splošna evropska vzporeditev. V teh demokratičnih

KATOLIŠKI DUHOVNIK KOT AMERIŠKI KONZUL.

Washington, D. C., 27. febr. Predsednik Harding je imenoval Rev. Joseph M. Denninga, katoliškega duhovnika iz Marion, Ohio, na mesto ameriškega konzula v Tangier, Maroko. Imenovanje mora seveda še potrditi senat. — Rev. Denning je star osebnji prijatelj predsednika Hardinga.

RUSIJA RABI DOSTI SRPOV.

Moskva, Rusija, 27. februarja. Sovjetska Rusija je izdelala 1,307.000 srpov ter importirala nad štiri milijone srpov tekom preteklega leta.

Pridelovanje žita se vrši na tako primitiven način od strani večine kmetov, da se še splošno rabijo srpe pri žetvi, posebno odkar je pričelo primanjkovati poljedelskih strojev, ki štedijo z delavno močjo.

PARNIK V VIHARJU BREZ ŽIVIL.

Boston, Mass., 27. februarja. — Norveški parnik Sisto, ki se nahaja sredi ledenega polja nedaleč od St. Johns, od 16. februarja naprej, je postal klica na pomoč ter pravi, da so mu poške vse za loge živil. Poročilo pravi, da led sicer ni debel, da pa parnik ne more naprej.

Sisto, ki je majhen parnik, je odplul iz Cardiffa dne 26. januarja, delno obložen s premogom. Na povratnem potovanju je hotel vzeti na krov suhe ribe, da jih odvede v Sredozemska pristanišča.

O POTOVANJU.

Za potovanje spomladi, poleti in začetkom jeseni je drugi razred na prekoceanskih parnikih že več mesecev naprej razprodan. Že sedaj je težko dobiti prostore drugega razreda za junij in druge mesece. Le malo prostorov je še na razpolago. Kdor bi tedaj hotel potovati prihodnje mesece v drugem razredu, naj nam takoj nam znani, da mu preskrbimo prostor.

Frank Sakser State Bank.

činevih le ostal London edino pribežališe nekdanjega kraljevskega pampa ali sijaja.

V varstvo proti dežju se je napravilo strehe iz nepremočljivega platna nad številnimi stojnicami proti Buckingham palači, kjer se bo sprevod pričel pa do Westminster opatiije, kamor bo dospel sprevod točno ob poldnavajstih.

V celici odlični družbi, ki bo zbrana v cerkvi, gost navzoča le dva Amerikane, ameriški poslanik Harvey in njegova žena. Čeprav je prišlo na duete ameriških turistov v London ob priliki tega dogodka, sta dobila le dva Amerikane vstopnici.

Princesinjo Mary bo povedel v cerkev kralj sam v svoji sijajni obleki.

UTONIL, KO JE HOTEL NAJTI UTOPLJENE.

Binghampton, N. Y., 27. febr. Thomas Cox iz tega mesta, je utonil včeraj zvečer, ko je skušal najti trupla treh žensk, ki so uroline preko dna, ko je planil njih avtomobil v vodo.

Čoln, v katerem se je nahajal on obenem z drugimi, je prijel deroča voda ter ga preobrnila. Njegovo truplo so našli.

ZAUPNICA ZA PORTUGALSKO VLADO.

London, Anglija, 27. februarja. V nekem poročilu na londonski "Times" iz Lizbone se glasi, da je dala portugalska poslanska zbornica sedanji vladi svojo zaupnico.

PRAVI, DA MU JE BOG ZAPOVEDAL STRADATI.

Bloomington, Ill., 27. februarja. A. Schlosser je izjavil policistom, da je Bog zapovedal njemu in njegovi družini stradati. Možak se je potožno pokoril temu povelju. Ko je policija vdrila v njegovo stanovanje, je našla ženo in tri otroke, ležeče na tleh, vse sestradaue in onemogle.

Moža so poslali v blaznico.

Pošiljatelj denarja na znanje.

Pri kr. poštnem čekovnem uradu v Ljubljani smo izposlovali, da dobimo vbočice za vsako naše nakazilo izplačilno potrdilo s podpisom naslovljenca ali njegovega pooblaščenca.

Sporazumno s tem ne bomo zaprejš več razpošiljali dosedaj običajnih obvestil z označbo dneva, ko je bil odposlan denar iz Ljubljane na zadnjo pošto. Mesto teh obvestil bomo poslali za vsako denarno pošiljatev, ki smo je prejeli dne 9. decembra 1921 ali kasneje, izplačilno potrdilo s podpisom naslovljenca oziroma njegovega pooblaščenca.

Te vrste potrdila pa prihajajo večkrat le počasi z zadnjih pošt nazaj v urad čekovnega urada v Ljubljani, kjer se zbirajo in šele nato odpošljejo v Ameriko; radi tega ter drugih možnih zamud nam bo mogoče razposlati potrdila šele v približno devetih tednih od dneva, ko smo izdali prejemno potrdilo oziroma kakorhitro ista prejmemo. Denar pa bo neglede nato izplačan enako hitro in pod istimi pogoji kot do sedaj.

Frank Sakser State Bank.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po niski ceni, zanesljivo in hitro. Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:	
Razpošila na zadnje pošte in izplačaje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranske banke" v Ljubljani.	
300 kron \$ 1.15	1,000 kron \$ 3.70
400 kron \$ 1.55	5,000 kron \$18.00
500 kron \$ 1.90	10,000 kron \$35.00

Glasom naredbe ministrstva za pošte in brzojav v Jugoslaviji je sedaj mogoče tem nakazovati menke potom pošte edino v dinarjih; za vsake štiri krome bo izplačan en dinar; razmerje med dinarjem in krome ostane torej neizpremenjena.

Italija in nasledno ozemlje:

Razpošila na zadnje pošte in izplačaje "Jadranske banke" v Trstu.	
50 lir \$ 3.20	500 lir \$28.00
100 lir \$ 6.00	1000 lir \$55.00
300 lir \$17.40	

Nemška Avstrija:

Razpošila na zadnje pošte in izplačaje "Adriatische Bank" na Dunaju.

Radi veličanskih razlik v tečaju izplačujemo sedaj v Avstriji samo ameriške dolare. Naša pristojbina za vsako posamezno nakazilo do \$10.— znaša 50 centov; od \$10.— do \$50.— po \$1.—; in za večja nakazila po 2 centa od dolara.

Pod istimi pogoji izstavljamo tudi dolar-čete in pošljemo ameriške dolare v Jugoslavijo in v Italijo.

Vrednost dolarja sedaj ni stalna, menja se večkrat nagratno; v toga razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsakega. Mi računamo po ceni letnega dsa kot nam pošlani denar dšepo v roku.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo najužnejše izvanredno ugodne pogoje, ki bodo velike koristi vsem, ki se ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je pošlani najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York (Advertisement)

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY
Published and Published by
FRANK SAKSER, President
LOUIS BENEDIE, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
38 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.
Na čelo leto valja list na Ameriko
in Kanada
Na pol leta
Na štiri leta

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Daily Except Sundays and Holidays
Subscription yearly \$1.00
Advertisements on Agreement

Recepti brez plačila in odgovorov ne prisojujejo. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi priloži staro ime, da hitro najdemo našega.

GLAS NARODA
38 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2878

IZ DELAVSKEGA SVETA.

Včeraj se je zopet oglašil izvrševalni odbor American Federation of Labor. Izdal je izjavo, s katero se popolnoma strinjajo najbolj kapitalistični listi mesta New Yorka in cele Amerike.

V tej izjavi je bilo rečeno, da sta se delo in kapital sporazumela. In nadalje je bilo povdarjeno, da je vsak, kdor temu ne veruje, puntar, boljševik ter javnemu redu nevaren.

Ta izjava je dolga, skrbno sestavljena, toda le ena točka je v nji vpoštevana vredna.

To je točka, ki zahteva, naj se odpravi Volsteadovo postavo ter naj se postavno dovoli izdelovanje lahkih vin in piva. Zahteva je naperjena proti prohibicijski zakonodaji.

Proti temu nima noben razumen človek ničesar, seveda, če ni prohibicionist iz prepričanja (katerih je pa sila malo), oziroma prohibicionist, kateremu je prohibicija vir nevsahljivih dohodkov.

Kljub temu pa ta Gompersova izjava ni bila na mestu in ni bila času primerna. Gompers in njegova organizacija bi se morala v sedanjem času baviti z veliko bolj perečimi vprašanji namesto, da izdajata proklamacije proti Volsteadovi postavi.

Do narodnih konvencij je še dosti časa. Za sedaj ni Gompersu še čisto nič potreba prodajati se raznim republikanskim in demokratičnim voditeljem. Narodne konvencije so še daleč.

V tej dobi so na programu druga vprašanja.

In vse enerzijske A. F. of L. bi bilo treba, da bi bila za delavce že vsaj kolikor toliko dovolj rešena. V Združenih državah je šest milijonov brezposelnih.

In zadnja neoficijska poročila pravijo celo, da je bilo nad deset milijonov moških in žensk vrženih od dela na čisto.

Kaj je storil izvrševalni odbor A. F. of L. v tem oziru?

Zakaj ni naslovil poslanice na kongres, da bi se poslanci zavzeli za te rezeve?

Ali je izvrševalni odbor v zadnjih mesecih le enkrat mignil s prstom, da bi opozoril javnost na obupno stanje teh milijonov?

V glavnem uradu American Federation of Labor vlada smrtni molk, v kolikor pride v poštev problem brezposelnosti.

Za kaj takega nimajo časa gospodje, katerih službe niso v nevarnosti.

Dopis

Nathrop, Colo.

Ker imamo dosti časa v tej zimski dobi za čitanje listov in knjig, posebno list Glas Naroda, kateri je najbolj razširjen po Združenih državah, sem se odločil tudi jaz napisati par besed.

Delavske razmere so take kakor povsod, ker tukaj niso nič drugega dela, razen kar je železničarjev in še teh je kompanija odpustila precejšnje število delavcev. Rudotopilnica v Salidi počiva že čez dve leti, kakor je večini čitalteljev že znano. Delavci so se preselili v druge dežele za delom, kateri so bili sploh tako srečni, da so se jih gospodje bossi usmili in jim dali kaj zaslužka, da vsaj za silo preživljajo svoje družine. Za vse delavce, da govorim tudi o farmerjih, se je jako slabo obneslo staro leto. Cena vseh farmerskih pridelkov je padla pod ničlo. O prihrankih sploh ni govora. Upamo pa, da bo novo leto prineslo nam vsem farmerjem kakor tudi drugim delavcem, boljše čase. Spominjam se še eiganov v stari domovini, kateri so se veselili, kadar so bili slabi časi in deževni dnevi, kajti govorili so: A bogami, bit će i ljepo vrijeme. Za slabim pride enkrat i dobro.

O kakšnih veseljih sploh ne vemo nič, ker nas je le par Slovencev tukaj in smo preveč oddaljeni od mesta. Seveda, oni, ki

so toliko napredovali, da imajo svoje automobile, so izjeme.

Sedaj se urnih korakov bliža veseli pust. Na noge, fantje in punce, da se popravi v tem letu, kar smo zamudili v starem, da bo kaj veselja ali oheci. Kar tako čakati in sedeti pri peči ni kaj prijetno. Ker se mi je ta pečlarski stan tako priljubil, sem sklenil, vzeti še pečlarico, da mi bo pomagala pri pečlarskem delu. Seveda vprašanje je le, ako jo bom mogel kaj dobiti, ker so jim vrata zaprta v Združene države. One, ki so bile toliko srečne, da so prišle sem, se pa večina še pečlajo. Želim jim obilo sreče.

Ako sem kaj preveč zapisal ali pa celo razžalil koga, naj mi odpusti, posebno kar se tiče pečlarjev. H koncu jim želim kakor tudi sam sebi veseli pust. Ostajam vaš prijatelj in pečlar J. B.

Sultanova hčerka pobegnula.

Iz Carigrada javljajo: Veliko sezacoje je vzbudil v visokih krogih Porte tajni in romantični beg majorca Haki bega, sina velikega vezirja in sultanove hčere. Haki beg in lepa hčerka sultanova sta se tajno poročila in pobegnili iz sultanovih palač. Odpotovala sta neznanu kam. Sultan in veliki vezir sta zelo razburjena.

Iz Slovenije.

Češkoslovaško-jugoslovanski kulturni stiki.

Na ljubljansko univerzo je bil pozvan profesor dr. Václav Burian, da bi predaval o češkoslovaškem jeziku in češkoslovaški literaturi. Na ljubljansko univerzo se je namreč ustanovila stolica češkoslovaškega jezika in češkoslovaške literature, katera stolica bo znatno utrdila kulturne stike obeh narodov. S prihodom profesorja Buriana se bodo tudi uresničili nameravani popularni kurzi češkega jezika v Ljubljani.

Inženjerska diploma

tehnike visoke šole za ladjedelstvo v Berlinu je bila podeljena Miljutinu Jelčinu, sinu Ivana Jelčina, veletrgovca v Ljubljani.

Smrtna kosa.

Na Dobrni pri Celju je umrl Frane Jevnišek, ki je bil prvi dobrski slovenski župan.

V Kranju je po kratki bolezni v starosti 82 let preminul Karel Šavnik, lekarnar in posestnik, eden zadnjih veteranov iz dobe našega narodnega prebujanja. Razvoj in preobrat Kranja je v najtesnejši zvezi z delovanjem pokojnika, ki mu je bil nad 35 let župan. Karel Šavnik je bil tudi eden ustanoviteljev kranjske Citalnice, ki ji je ostal zvest do smrti, ter odbornik in podpiratelj številnih narodnih kulturnih društev. Zvest svojemu prepričanju je vzgojil svojo rodbino v strogo narodnem duhu. Usoda je bila starem borcu za uresničenje narodnih idej huda. Ob zatonu svojega življenja so postale njegove dolgotrajne sanje dejstvo. Doživel je zedinenje vseh treh jugoslovanskih plemen v močeno državo, kar je dalo kremenitemu rodoljubu in naprednjaku nove sile. Pokojnik je oče delegata ministrstva financ v Ljubljani dr. Karla Šavnika, lekarnarja Frana Čavnikarja, dr. Pavla Šavnika, docenta na vseučilišču v Pragi, ter tati dr. Josipa Wilfana, voditelja naših še neurešenih bratov v Primorju.

V Ljubljani so umrli: Herman Scaria, prokurist tvrdke Peter Kozina; Jernej Baraga, vpočeni mizar tobačne tovarne; Ana Zemljica, soproga nadzornika državnih železnic; gđe. Marija Kumelj.

Na Illovi je umrla gospa Frančiška Menecj.

V Mariboru je umrl bivši polkovnik Mihael Deboieki.

Nalezljive bolezni v Mariboru.

V Mariboru se razširjajo zadnje dni razne epidemične bolezni. Več oseb je obbolelo za tifusom in španjsko influenco, med otroci pa se širi neka očesna bolezen.

Glede uboja v Strnišču

se naknadno poroča, da bo morilec puškega zdravnik Šteuhenbauerja, kozarski kapetan Srečnikov, te dni prepeljan iz zapora v bolnišnico, ker se nahaja že v zadnjem štadiju jetike.

Roparski napad.

Po državni cesti Višnja gora—Grosuplje se je vračal te dni 72 let stari posestnik Janez Škerjanec ter gnil vole, katere je kupil na sejmu v Radobovji vasi. V samotnem gozdu Stehanija je neki neznanec napadel starca ter mu iz tovelnika iztrgal denarnico, v kateri je bilo 900 kron gotovine. Ropar je s plenom izginil v gozdu. Doslej ni sledu o njem.

Senzacionalni davčni slepariji

so prišli v Mariboru na sled. Že dalj časa je tamkajšnja finančna straža opazovala nekega žida, dr. Roberta Steinerja, ki je živel zelo razkošno. Stanoval je v Felberjevi vili ter prodajal cele vagonne kolonijalne blaga. Ker ni imel javne trgovine, je finančna straža izvršila hišno preiskavo v omenjeni vili. Blaga niso našli nikjer, pač pa v stolpu vile tajno trgovsko pisarno svetovne delniške družbe "Agrumaria". Pri površnem pregledu knjig se je dognalo, da je imel Steiner v Mariboru letnega prometa nad 30 milijonov kron. Steiner svoje obniti ni prijavil davčni oblasti in je tako škodoval državo vsaj za 7 milijonov samo na davkih. V afero je baje zapletenih več mariborskih trgovcev. Centrala družbe "Agrumaria" se nahaja v Madridu.

Velika tatvina v papirnici.

V tovarni papirja v Goričanih so prišli na sled veliki tatvini pa-

pirja. Osumljenih je skrivde veliko število oseb. Preiskuje se.

Poroka.

Anton Britovšek, trgovec v Slovenjgradcu, se je poročil z Jano Arnetičevno, hčerko pokojnega šolskega vodje v Pamecah.

Smrtna kosa.

V Logatcu je umrl tragične smrti kapetan v pokloju Pavel Stritar. Našli so ga mrtvega v spalnici. Kapetan Stritar je bil ujet na severnem bojišču ter je bil dalj časa v ruskem ujetništvu, odkoder se je po prevratu bolan vrnil v domovino ter stopil v pokoj. V Logatcu se je oženil s hčerko tamkajšnje hotelirke gospe Kramarjeve. Iskal je zdravja v raznih letoviščih in zdraviliščih ter se je šele pred kratkim vrnil iz Davosa v Švici. Pokojnik, zavezen narodnjak in naprednjak, zapušta vdovo z dvema otrokoma. Na povratku v domovino je ujetnik poročnik Vladimir Pirkovič, ki si je pridobil velike zasluže za naše ujetnike.

V St. Petru na Medvedjem selu je umrl po kratki bolezni, v starosti 33 let, posestnik in župan Janez Kregar, vrl naprednjak.

Tragedija vestnega orožnika. Morilci v rokah pravice.

Iz Brezice poročajo: Pokopali smo orožnika Mauerja, Goričana, ki je bil. vršilec svoje službe, za vratno na bestialen način umorjen. Pogreba so se udeležili predstavniki oblasti in številna množica. Splošno sočutje velja pokojnikovim nesrečnim rodbini. Medtem se je orožnikom, ki so neumorno iskali, da odkrijejo tajnost umora, posrečilo dognati, kako se je izvršil bestialen zločin. Orožnik Mauer je pri Dobravi naletel na že dolgo iskanega vojaškega dezertarja Bolea, kmečkega fanta, ki je že od nekdaj na slabem glasu. Aretiral ga je in ker je Bolec ponovno skušal pobegniti, ga je vklebil. Bolec je nato orožnika prosil, naj ga spremi, predno ga odnese v Brezice, še domov, da se "še enkrat najde" in v poslovi od doma. Mauer se je usmilil dezertarja ter ga spremljal v domoči hišo, kjer gospoduje nad 60 let stari kmet Bolec s svojo 17letno lepo hčerko. Mati je že pred leti umrla. Dosledaj se ni znalo, kako se je mlademu Boletu posrečilo obvestiti nekatere svoje vojaške pajdase in ali je bil že poprej z njimi kaj domojen. Vse kaže, da gre za dobro pripravljeno zavratni komplot. Ni hudega slutiti se je orožnik vsedel pri Bolevih k mizi ter čakal, da mladi Bolec povečerja. V sobi sta se nahajala tudi stari Bolec in njegova hči. Naenkrat je prišlo v hišo pet valjastih fantov. Dekle je vstalo in naenkrat hitro zapustilo sobo. Očividno vznemirjen je Mauer pozval mladega Bolea: "Hajd, da gremo!" Toda v tem trenutku so skočili mladici na njega. Pograbili so ga od zadaj in že so padali po glavi nesrečnega orožnika smrtonosni udarci. Z noži in sekirami so bestialni zločinci razsuli orožnikovo glavo ter so bili po njem še vedno, ko je že mrtev ležal na tleh. Vsa soba je bila s krvjo pobrizgana. Truplo umorjenega je imelo strašne rade. Stari Bolec je izza zapečka navidezno ravnodušno gledal strašno dejanje. Po izvršenem zločinu so zločinci slekli truplo skoraj do nagega, poklicali v sobo dekleta ter ga prisilili, preteče mu s smrtno, da očisti sobo od krvi. Nato so prijeli truplo ter ga v temni noči odnesli v gozd ter ga vrgli pod dreve. Kasneje so orožniki dognali krivce. Glavni povzročitelj zločina mladi Bolec je pobegnil. Ostalih pet morilcev so orožniki prijeli ter jih vklepane odpeljali v zapore okrožnega sodišča v Celje. Ž njimi sta bila radi suma udeležbe na umoru aretirana in odpeljana tudi stari Bolec in njegova hčerka. Koder so orožniki morilec peljali, povsod je ljudstvo dalo izraza svojemu zaničevanju njihovega grdega zločina.

Vlom v davkarijo.

V Slovenski Bistrici so neznani vlomilci vdrli v tamkajšnje davkarijo ter skušali odpreti Wertheimovo blaginico, kar se jim pa ni posrečilo. Odnesli so le par sto kron ter nekoliko starih sukenj, katere so uradniki rabili pri delu.

Peter Zgaga

Danes je pusti terek ... Vse najboljše k tvojemu godu, prijatelj Skaza! ...

New York je gnezdo nemoralnosti, duševne omejenosti in fantastičnega bigotstva.

Pred menoj leži angleški list, ki izhaja vsak dan ter ima več slik kot pa čtiva.

Na eni strani objavlja izvlečke iz pridig metodistovskih fanatikov, na drugi slike pol narih plešalk, na tretji članke proti boljševizmu, na četrti povesti, s katerimi si lahko človek svoj duh do inapotentnosti prostituira, itd., itd.

Danes so na zadnji strani tri slike, predslavljajoče tri newyorške ženske.

Pod prvo sliko je zapisano: Mrs. Helen Eysel, ki je včeraj v svojem domu usmrtila svojega moža Georga. Zatem je vprašala nekega policajca: Ali je mrtve? Če ni mrtve, ga bom še enkrat počila!

Pod drugo sliko so besede: Mrs. Mary Philbrick, sedemnajst let stara, ki je že tri leta poročena. Svojejo moža dolži nasilja in zahteva ločitev zakona.

Pod tretjo sliko stoji: Mrs. W. W. Harlow, psihoanalistinja, ki pravi, da bo ozdravila Klara Beuchla, dekle s dvojnjo osebnostjo. Dekle lahko igra ulogo osemnajstletne punce ali pa šestletnega otroka.

Na ta način vzgajajo listi svoje duševno plitvo klientelo. Pri tem se vedoma drže gesla: Čim bolj zatelebni so tvoji pristaši, temlaže jih boš imel na vajetih.

Danes se bo poročila hči angleškega kralja, princeza Marija. Vsakomur je stranska stvar, kakšne posledice bo imel ta zakon.

Zaenkrat je poglavitno, da se bo vlekla poročna kiliža za njo celih šestnajst čevljev po tleh.

Naval pri zenitovanju bo tako velik, da so sedeži jako omejeni. Za vsakega je določen stol, kateri meri le šestnajst inčev v premeru.

Dobro, da ni povabljen na poroko Zakrajškova brooklynska prijateljica in dopisnica — moonšajnarea Katrea.

Zanjo bi bili trije sedeži komaj zadosti.

Če bi bil zakonski mož iz denarja napravljen, bi se ga vsaka ženska bala izmenjati.

Tole značilno dogodovščino mi je pravil moj prijatelj, ki je bil od začetka do konca na laški fronti teh je v svoji preveliki veri v zavezništvo končno tudi Italjanom nekoliko k zmagi pripomogel.

Kar je bilo močnega in zdravega je bilo na fronti. Životarilo se je tam in umiralo. Za fronto so bili šestdesletni možje s krampi in lopatami v rokah. Te skupne je imenovalo armadno poveljstvo "Arbeitskolone". Pokopavali so mrtvece, kopali jarle ter popravljali ceste.

Nekoč se priklati v bližino teh ljudi luška patrolja, oborožena z vsem potrebnim.

Kopaci so čakali nekaj časa in gledali.

Slednjici vstane star Ličan, prime v roko lopato ter reče z velikim povdarmom kazeč v daljavo: Tamo je rat! A ovdje, ovdje je arbat!

Novo podjetje železne industrije.

Pod egido Hrvaško-slovenske zemaljske hipotekarne banke ter s sodelovanjem "Sidro" delniške družbe za trgovino z železom se je osnovalo v Zagrebu podjetje pod imenom "Zmaj", industrija železnega blaga delniška družba. Ta družba gradi v Kustošji večjo tovarno. Delniška glavnica znaša 3 milijone kron.

PRIHRANITI SVOJ ZASLUŽEK -- JE KREPOST!

ALI VEŠ, kako dolgo boš sposoben za delo?

ALI ŽELIŠ tmeti svoj dom in svojo rodbino v njem?

ALI VERUJEŠ da si neodvisen, ko imaš prihranjen denar v banki? Da nikogar ne prosiš miloščine in posode? Vsakdo te spoštuje, ker ve, da si svoj v svojem!

DELAJ, FAZI IN ŠTEDE — IN BODI SAMOSTOJEN!

Pri nas nosijo uloge do nadaljnjega 4% na "special interest account". Pokritja z najboljšimi državnimi in mestnimi bondi. Državno nadzorstvo. Vloge pošljite po pošti potom "postal money order" vsak teden ali vsak mesec.

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

FRANK SAKSER STATE BANK

glavno zastopstvo Jadranske Banke

Jugoslovanska Katol. Jednota

Ustanovljena l. 1898

Inkorporirana l. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lezain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 624 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. S. Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
MOHOR MLADIĆ, 2603 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Box 170, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor:
VALENTIN PIRC, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENC, 639 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STEELE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikače se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljate naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prosje za sprejem novih članov in bolnišča spričevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.

Kraljev dar za katoliško cerkev Tragična usoda zakonske dvojice. v Beogradu.

Kralj Aleksander je poklonil obesila čevljar Karel Pavelka in družini za gradnjo katol. cerkve v Beogradu znesek 5000 dinarjev.

Ameriška ponudba za zgradbo železnice.

Neki ameriški konzorej, pri kateri je v precejšnji meri udeležen. Celo rodbino so obobile na zen tudi ruski kapital, je predložit bolezni. Števila bolnikov ni žil jugoslovanski vladi ponudbo, mogoče dognati, ker se obolele da zgradi železniško progo Beoobsebe ne prijavljajo zdravstveni grad - Valjevo - Sarajevo - Petkooblasti, kakor bi se to moralo zgovoriti - Split. Proga naj bi spojila diti. Ti slučajni španske bolezni pa luko z državno prestolico.

Pes ustrelil orožnika.

Orožnik Dinko Vuković iz Selee na dalmatinskem otoku Braču je z nekim svojim tovarišem vršil poizvedovanje glede neke poljske škode. Ko je tovariš Božniko se prepeljal v Zagreb v pregledaval škodo, je Vuković sedel na neki žid ter položil puško ranta in ukrenilo vse potrebno, poleg sebe. Imel je pri sobi psa, ki da se prepreči širjenje epidemije, je skakal okoli njega. Slučajno je pes z nogo sprožil puško in krogla je zadela Vukovića tako nesrečno v prsa, da je orožnik na mestu oblezal mrtev.

Obnovljena pivovarna v Beogradu.

Komisija, sestavljena iz delegatov ministrstev za trgovino in industrijo, za socialno politiko in za narodno zdravje, je pregledala obnovljeno pivovarno Gjordja Vajfert, ki je bila za časa vojne porušena. To podjetje se je izpremenilo sedaj v delniško družbo za začetne pivovarna po dolgem času počivanja obratovati. Pivovarna je opremljena z najmodernejšimi stroji. Njena letna kapaciteta se čeni na 300.000 lit piva.

Dva vagona vtihotapljenega vina.

Meseca junija 1919 se je nekemu zagrebškemu vinskemu trgovcu posrečilo s pomočjo dalmatinskih vinskih liferantov vtihotapiti v Zagreb preko Bakra dva vagona (200 hektolitrov) grškega vina Samos (17 odstotkov alkohola, 9 stopinj sladkorja), ne da bi bil plačal carino. Carina bi znašala 60 Din za vsakih 100 litrov. Za vtihotapstvo je zvedela finančna straža, ki je zaplenila vino v kleti dotične tvrdke v Gajevi ulici. Uvedena je preiskava.

Požigalec.

FRANČOSKI DETEKTIVSKI ROMAN.

Spisal Emile Gaborias,

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

48

(Nadaljevanje.)

— To je nemogoče, — je rekla. — A tudi če bi bilo tako, bi morala biti jaz prav tako kaznovana kot on. Jaz vem, da bi delala v soglasju z njim, če bi me vprašal.

— Zmešalo se ji je, — je vzkliknil Šandore. — Zmešalo se ji je. Bil pa je premazan in naslednjega dne, ob petih popoldne, je el s svojo unukinjo po strmi cesti navzdol. Dionizija si je izbrala najbolj priprosto obleko in v majhni torbici, katero je nosila na roki, ni bilo le šestnajst tisoč frankov v zlatu, temveč celih dvajset tisoč. Seveda je bilo treba zaupati celo stvar tudi markizi, a niti ona, niti obe teti in tudi ne gospod Folgat ni dvignil protesta proti nakani Dionizije. Prav do jetnišnice nista izmenjala stari oče in unukinja niti ene besede, a ko sta se približala vratom, je rekla Dionizija:

— Jaz vidim ženo Blazenca pri vratih. Bodiva oprezna.

— Prišla sta bližje in žena Blazenca je oba pozdravila.

— Pojdi, čas je, — je rekla mlada deklica. — Z Bogom stari oče, do jutri zjutraj. Pojdi hitro domov ter se ne vznemirjaj radi mene.

Nato je izginila v hišo, z ženo ječarja.

Desete poglavje.

Jetnišnica mesta Soyter je nahajala v gradu na gorenjem koncu mesta, v ubogem in skoro zapuščenem predmestju. Grad, ki je bil svojočasno velike važnosti, je bil oropan prejšnjih utrd ob času obiranja Rochella. Ostanke utrd predstavljajo sedaj razvaline, ki sudiijo kaj mučen in žalosten pogled. Nikdo pa bi ne uganil, kakšnem namenu služi poslopje, če bi ne bilo straže.

Žena Blazenca je odvedla Dionizijo v svoje stanovanje, kajti bila je sama v strahu, ter hitela. Ubogi deklici je strašno utripalo srce in ko je prišla v sobo, je takoj omahnila na stol.

— Moj Bog, — je vzkliknila Blazenka, — vi vendar niste zboleli, gospodična? Čakaajte, prinesli hočem nekaj jesiha.

— Je že dobro, — je rekla Dionizija s slabotnim glasom. — Ostanite tukaj, moja draga Koleta. Ne pojdite proč.

Koleta je bilo namreč ime ječarice, ki je bila stara nekako štiri-

deset let ter nosila dobro razvite brki.

— Uboga gospodična, — je rekla. — Vi se slabo počutite tukaj.

— Da, — je odvrnila Dionizija. — Kje je vaš mož?

— Spodaj, a bo prišel takoj gor.

Kmalu nato je bilo čuti na stopnicah težke korake in vstopil je Blazen, bled in preplašen, kot človek, ki ve, da se izpostavlja velikemu riziku.

— Nikdo vas ni videl, niti slišal, — je rekel. — Nikdo ne ve, da ste tukaj. Bal sem se le stražnika. Zvabil sem ga na stran ter mu dal čašo vina. Upam, da ne bomo izgubili svojega mesta.

Dionizija je sprjela te besede kot poziv, naj se oglasi.

— Ah, — je rekla, — nikarte se brigati za svoje mesto. Ali ne veste, da sem vam obljubila veliko boljše službo?

Z veselostjo, ki je bila vse prej kot pristna, je odprla svojo torbico ter postavila na mizo kupčke zlata.

— To je zlato, — je rekel Blazen s poželjivimi očmi.

— Da, vsak tak zavoj vsebuje po tisoč frankov. Tukaj jih je šestnajst...

Neodoljiva skušnjava se je lotila ječarja.

— Ali smem videti? — je vprašal.

— Gotovo, — je odvrnila deklica. — Preštejte sami.

Ni se motila. Blazen ni hotel šteti. Hotel je le opajati se s pogledom na zlato, slišati njegov zvenket in ga držati v roki.

Z mrzlično poželjivostjo je trgati omote ter pustil padati zlatnike na mizo. Ko je postalja kupček vedno večji, je postal bled in na čelu so se mu prikazale potne srage.

— In vse to je za mene? — je rekel z bedastim usmevom.

— Da vaše je, — je odvrnila Dionizija.

— Nisem vedel, kako bo izgledalo šestnajst tisoč frankov. Kako lepo je zlato. Le pogledj, žena.

Koleta pa je obrnila svoje glavo v stran. Bila je prav tako po-
blepna kot njen mož ter mogla se bolj razburjena kot on. Bila pa je ženska ter se je zala zatejavati.

— Nikdar, moja draga gospodična, — je rekla, — bi moj mož in jaz ne zahtevala od vas denarja, če bi morala misliti le na sama sebe. Midva pa imava otroke.

— Vaša dolžnost je misliti na otroke, — je rekla Dionizija.

— Jaz vem, da je šestnajst tisoč frankov velika svota. Mogoče vam bo žal, da ste nam dali toliko denarja.

— Prav nič mi ni žal. Rade volje bi celo nekaj dodala, — je rekla ter pokazala štri nadaljeje omote v svoji torbici.

— Potem se gotovo ne brigam za svoje mesto, — je vzkliknil Blazen. Pijan od pogleda na zlato je dostavil:

— Vi ste tukaj doma, gospodična in ječar vam je na razpolo-
go. Kaj želite? Govorite, imam devet jetnikov, neštevisi gospoda de Boaskorana in Trumenca. Ali hočete, da jih vse izpustim?

— Blazen, — se je oglašila njegova žena, karaje.

— Kaj, ali ne morem izpustiti jetnikov?

— Predno igraš ulogo gospodarja, napravi tej gospodični uslugo, katero pričakuje od tebe.

— Gotovo.

— Potem pojdi in skrij ta denar, — je nadaljevala žena. — Lahko nas izda.

Potegnila je iz neke omare voljeno nogavico, katero je dala svojemu možu. Slednji je nato spravil zlato v nogavico, a obdržal par zlatnikov v svojem žepu, da ima vedno pri sebi ta dokaz svoje bogastva. Ko je bilo to storjeno, je rekla Blazenka svojemu možu:

— Sedaj pojdi dol, kajti lahko kdo pride. Če bi te ne bilo tam, bi bil kdo potkal, bi pričeli gotovo sumiti.

Kot dobro dreširan mož se je Blazen pomiril, ne da bi rekel besedice. Nato pa je pričela Koleta razmišljati, kako naj zabava gospodično Šandore. Rekla je Dioniziji, naj kaj prigrizne, da bo hitreje potokeel čas. Ura je bila šele sedem in Blazen je ni mogel odvesti k Boaskoranu pred deseto uro.

— Jaz sem že večerjala, — je odvrnila Dionizija, — ter nočem več jesti.

— Ženska ni več silila vanjo. Spomnila se je okusa mlade gospo-

Influenca

napada ljudi povsem nepričakovano. Hud prehlad, bolečine v glavi, hrbtni in ledjih, otrplost mišic, mrzlica in splošna potrtost — to so nekatera znamenja. Kaj je storiti? Tekom bolezni ostanite v postelji ali doma ter vzemite

SEVROVE TABLETE ZOPET PREHLAD IN GRIPU

Ravnajte se po navodilih na zavoju.

Cena 30 centov.

Dihalni organi so ponavadi vedno vneti in je vsled tega pametno imeti doma pri rokah

SEVEROV BALZAM ZOPER KAŠELJ

Cena 25 in 50 centov.

Grlo je večkrat vneto in pekoče. Jako vam bo pomagalo, če uporabljate

SEVEROV ANTISEPSOL

za grgranje ali izpiranje nosa. To vam vzdrži je odvodnike čiste in proste bacilov. Cena 35 centov.

Gorenja zdravila prodajajo v vseh lekarnah.

Vprašajte vedno za "Severova" in ne vzemite drugih.

W. F. SEVERA CO. - CEDAR RAPIDS, IOWA

dične ter skuhalo izvrstno juho ter nekaj dezerta. Pogrnila je mizo ter prisilila Dionizijo, da je vsaj nekaj zavžila.

Prišla je noč. Ura je bila devet. Nato je udarila deset. Straža je prišla naokrog, da oprsti stražnika. Četrte ure pozneje pa se je zopet prikazal Blazen, s svetilko v roki ter velikanskim svečnjem ključev.

— Poslal sem Trumenca spat, — je rekel. — Sedaj lahko pride-te, gospodična.

Dionizija je bila pripravljena.

— Pojdimo, — je rekla enostavno.

Nato je sledila ječarju po neskončnih hodnikih, skozi obširno dvorano, v kateri so odmevali njih koraki kot v cekvi ter končno slzi dolgo galerijo. Pri nekih masivnih vratih, skozi kojih špranje pa je kljub temu silila luč, je rekel ječar:

— Tukaj smo.

(Dalje prihodnjič.)

Kaj je zemlja?

Človek ne more iskati in izpolniti svoje življenske naloge, ako nima kruha, ki je prvi in glavni pogoj za razvoj našega življenja. Brez kruha ne more človek razviti vseh svojih sil, ki so potrebne, da proizvede dva edina čimtelja vsega našega pozemeljskega življenja, prehrano in kulturo. Zemlja, ki nam daje kruh, je torej vir vsega življenja, in razmerje med človekom in zemljo je najvažnejše temeljni kamen teške stavbe, ki se imenuje človeška družba.

To razmerje med človekom in zemljo je torej prvi temelj celokupnega ustroja človeške družbe. Naši pojmi o domovini, o narodu, o državi, o družabnem redu, o pravnem redu, vsi izvirajo iz razmerja človekovega do zemlje. Vsi navedeni pojmi so torej vse, kar lahko zgrnemo v pojem civilizacije, je tesno vezano s tem zakonom: Človek, iz zemlje si, na zemlji živi in v zemljo se zopet povrne!

Zemlja je mati in hranilnica vsega živga. Vse, kar je vstvarila človeška roka, vse, kar je izumil človeški razum, se spreminja in dobiva nove oblike, samo zemlja in razmerje človeka do nje ostane vedno isto. Državne meje se premikajo, upravne enote se trgajo in zopet vežejo, kot posledica človeškega razvika, samo priroda — zemlja — s svojimi zakoni vztrajnosti ostane v vsakem slučaju edina opora človeku, ki razume njene vstvarjalne sile in ga ne mrzi delo na njej.

Gotovo je, da iz tega spoznanja o večni moči zemlje črpa zemljoradnik svojo nezlomljivo silo, da se lahko upira vsemu, kar je nestalnega in kar ovira njegovo delo na rodni grudi. On ostaja na njej v svojih vaseh, o katerih ve, da so temelj njegovega življenja, njegove družine in njegove domovine in da so bili začetek tega, kar imenujemo narod in država.

Zato je in mora biti zemljoradnik v državi vstvarjalna sila. Zemljoradnik vstvarja vedno nove vrednote, a od človeške družbe zahteva samo mir in priznanje vseh pravic, ki izvirajo iz njegovega dela; zato pa ji on daje kruha, torej vse, kar potrebuje človeška družba, da živi in diha, da vstvarja naprej nove vrednote napredka, znanosti in umetnosti.

Zanimanje človeka za zemljo je staro kakor je star človek sam. Zato je človeška zgodovina v vseh svojih velikih časih in v svojih najglobljih vzrokih pretkana s hrepenenjem po zemlji. Stari francoski pregovor "qui terre a guerre a" — kdor ima zemljo, ima boj — skriva v sebi vse skrivnosti zgodovine. In vedno, kadar

se je človeštvo odtujilo zemlji, kadar se je prevzelo in jelo zidati svoje babilonske stolpe, ga je zadelo masčevanje zemlje: Padlo je blagostanje v deželi, zazibale so se osnovnice družabnega reda, padel je mednarodni ugled dotične države. Kmet sam ne more nikoli nasilno pokazati, koliko je vredno njegovo delo in kakšnega pomena je on za državo. Kruh kot sad njegovega celoletnega truda je nekaj, kar je za meščane samo po sebi umljivo, da mora biti. In če kmeta — to je kruha — ravno ne prezirajo, vendar niso nikoli temeljito premišljevali o njegovi važnosti za človeško družbo, dasi je zgodovina najboljši dokaz, kako se propadale države, ki so za-
nemarjale kmeta.

Važnost njegovo je najbolje pokazala svetovna vojna, ki jo še danes občutimo v vseh udih. Države, ki niso mogle dati svojemu prebivalstvu dovolj kruha, so izgubile vojno. Pomagala jim ni ne visoko razvita industrija in ne znanost, ki so jo tako sramotno vpregli v službo vojske. Matere so vpile za kruhom in otroci gladu umirali... Vse kronane glave so se tedaj sklonile k zemlji ter so se čudile, da raste kruh samo na njej. Evropo pretresajo danes krči samo zbog nedostatka hrane. Evropa se je odtujila zemlji in v svojem hlepenju za zlatom je pozabila in še pozablja, da se zlato ne more jesti in da je delo na zemlji edini pogoj ne samo za nasitjenje človeka, ampak tudi edini vir njegovega telesnega in npravnega nepretrznega obnavljanja.

In zato ne bo boljše, dokler se Evropa ne vrne nazaj na stara pota, dokler ne zasne temeljite skrbeti za svoj kosček vsakdanje ga kruha. Vsa učnost in vsa modrost ministrov nam nič ne poma-ga, ako ne razvijemo delo za povzdigo zemljoradnika, ki mora v vsaki demokratični državi priti do svoje polne veljave kot najvažnejši in najštevilnejši stan.

Zato je neobhodno potrebno, da zemljoradniki iz celega sveta, zavedajoč se svojega velikega pomena za družbo, za državo, za narod in za demokracijo, gremo skupno na delo, da izvršimo svoje velike naloge. Ista ljubezen nas veže za kosček zemlje, na kateri živimo in se borimo in, če je potrebno, katero tudi žilavo brani-mo. Skupno nam je tudi spozna-nje, da je samo zdrav človek, ki obdeluje zemljo, prvi vir moči v vsakem narodu in da je trajno sa-mo tisto, kar je v soglasju s prvi-mi zakoni nature, a vse drugo, kar se ji zoperstavi, da je obsojeno na smrt in pogubo. Skupno nam je tudi hrepenenje po svetovnem miru.

"Naša vas".

ADVERTISEMENT

Pratike smo razprodali!

V zalogi imamo še nekaj iztisov poučne in zabavne knjige:

Slovensko Amerikanski Koledar

Za leto 1922.

Vsebuje 36 slik in sledeče zanimive po-
vesti in članke:

Proti-delavska špijona-
ža

Lažnjivost in neuspeš-
nost splošne narodne
prohibicije.

Opora javnega reda
Povodenj v Pueblo

Iz spominov francoske-
ga policista Claude

Maševanje usode
Doživljaji v francoski
Legiji tujcev

Kako bo izgledala bodo-
ča svetovna vojna?

Dežela debelih žensk
Najnovejša povest o
Sherlock Holmesu

Presenetljiva starost ži-
vali

Priseljevanje
Zakonski načrti o pri-
seljevanju

Po plesu
Livarji kovin v starem
veku

Glavni jeziki sveta
Pol leta med divjaki

Iz življenja kralja Petra
Konec zakonske pokor-
ščine

Jugoslovanski kralj
Zadeva Lopoviča

Morilka otrok
Nekaj o jetiki

Uzor Sherlock Holmesa
Pot na Gaurisankar

Zolčni kameni
Nenavadne oporoke

Nekaj o čistosti Fran-
cozov

Napoleon in glazba
Matere

Nekaj o proroških sa-
njah

Iz naravoslovja
Strategija banditov po
ulicah velenesta

itd.

Cena je samo 40c.

Za Jugoslavijo je ista
cena.

Pošljite spodnji kupon.

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt St., New York.

Priloženo pošljim 40 centov v znan-
kah za Slovensko-Amerikanski Koledar.

Ime

Naslov

KRETANJE PARNIKOV

Kedaj približno odplujejo iz New Yorka.

ORDUNA	3 marca — Hamburg	AMERICA	15 aprila — Cherbourg
ZEELAND	4 marca — Cherbourg	FINLAND	22 aprila — Cherbourg
LA LORRAINE	4 marca — Havre	OLYMPIC	22 aprila — Cherbourg
SAXONIA	7 marca — Bremen	POTOMAC	22 aprila — Cherbourg
ARABIC	8 marca — Genua	MAURETANIA	25 aprila — Cherbourg
MINNEKAHDA	8 marca — Hamburg	ARABIC	25 aprila — Genua
PR. MATOIKIA	8 marca — Bremen	HANOVER	26 aprila — Bremen
LA SAVOIE	11 marca — Havre	PARIS	26 aprila — Havre
RYNDAM	11 marca — Boulogne	ROCHAMBEAU	27 aprila — Havre
OLYMPIC	11 marca — Cherbourg	DROPSA	28 aprila — Hamburg
AMERICA	11 marca — Bremen	ZEELAND	29 aprila — Cherbourg
PARIS	15 marca — Havre	N. AMSTERDAM	29 aprila — Boulogne
HANOVER	15 marca — Hamburg	ARGENTINA	29 aprila — Havre
GROPSA	17 marca — Hamburg	AQUITANIA	2 maj — Cherbourg
FINLAND	18 marca — Cherbourg	LA SAVOIE	6 maja — Havre
POTOMAC	18 marca — Bremen	WASHINGTON	6 maja — Cherbourg
AQUITANIA	21 marca — Cherbourg	NOORDAM	6 maja — Boulogne
N. AMSTERDAM	25 marca — Boulogne	YORK	10 maja — Bremen
HOMERIC	25 marca — Cherbourg	FRANCE	10 maja — Havre
LONE STAR S.	25 marca — Cherbourg	LAPLAND	12 maja — Cherbourg
YORK	25 marca — Bremen	ORBITA	13 maja — Cherbourg
ORBITA	31 marca — Hamburg	HUDSON	13 maja — Cherbourg
HUDSON	1 aprila — Bremen	ROTTERDAM	13 maja — Boulogne
OLYMPIC	1 aprila — Cherbourg	MAURETANIA	16 maja — Havre
KROONLAND	1 aprila — Boulogne	MAJESTIC	16 maja — Cherbourg
NOORDAM	1 aprila — Cherbourg	RYNDAM	20 maja — Boulogne
LA LORRAINE	1 aprila — Havre	AMERICA	20 maja — Cherbourg
MAURETANIA	4 aprila — Cherbourg	PRES. WILSON	20 maja — Trst
PARIS	5 aprila — Havre	AQUITANIA	23 maja — Cherbourg
LAPLAND	8 aprila — Cherbourg	PARIS	24 maja — Havre
PR. MATOIKIA	8 aprila — Bremen	ORDUNA	26 maja — Cherbourg
ROTTERDAM	8 aprila — Boulogne	FINLAND	27 maja — Cherbourg
AQUITANIA	11 aprila — Cherbourg	PERENGARIA	30 maja — Cherbourg
SEYDLITZ	12 aprila — Bremen	N. AMSTERDAM	3 junija — Boulogne
ORDUNA	14 aprila — Hamburg	GROPSA	9 junija — Hamburg
RYNDAM	15 aprila — Boulogne	ROTTERDAM	17 junija — Boulogne
		MAJESTIC	17 junija — Cherbourg

ADVERTISEMENT

FRENCH LINE

COMPAGNIE GÉNÉRALE TRANSATLANTIQUE

Express Postal Service

Direktna služba v

Jugoslavijo

preko Havre

v velikim parniku vs 2 in 3 tiskane

LA LORRAINE 4. marca

LA SAVOIE 11. marca

PARIS 15. marca

ROCHAMBEAU 28. marca

Za družine nudimo izborne ugod-

nosti tretjega razreda — kabine s

dvema, štirimi, šestimi in osemni

posteljami. Veliki potniki bodo

delovali leto izborne službe —

ne, valed katere je znana Francoska

črta.

Za nadalje informacije vprašajte pri

lokalnih agentih FRENCH LINE.

Podpisana želim zvedeti za svoji

sestrijni JOHANO PEČEK ter

MARJO ZOREC. Njuno dekl-

sko ime je bilo Istenič, doma

z Vrhnike na Kranjskem. V

Združene države sta prišli pred

16. leti in sicer v Butte, Mont.

Kakor sem slišala, sta že obe

vdovi. Ako kdo rojakov ve za

njuno sedanje bivališče, naj ga

blagovoli naznaniti na zdelaj

navedeni naslov. Ako pa sami

ta oglas bereti, naj se oglašiti

meni, kakor tudi očetu in sestri

v starem kraju. — Antonia Iste-

nič, 7009 Elton Ave., Cleveland,

Ohio. (27-28-2)

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York

GENERALNO ZASTOPSTVO

JADRANSKE BANKE

in vseh njenih podružnic.

JUGOSLAVIJA

Beograd, Celje, Cavtat, Dubrovnik, Ercegovci, Jelaš, Korčula, Kotor,

Kranj,